

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-04

Vår referens

Ewa Bellwaldius

Controller

Ewa.Bellwaldius@malmo.se

Remiss angående remiss Finansdepartementet - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)

GYVF-2025-1026

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig om utredning om kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, SOU 25:20.

Utbetalningsmyndigheten har till uppgift att förebygga, upptäcka och förhindra felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Myndigheten utför granskningar och kan samköra register från olika myndigheter för att identifiera och förhindra felaktiga utbetalningar och oegentligheter såväl systematisk som grov brottslighet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår nämnden att ställa sig bakom utredningens förslag att utbetalningar till huvudmän enligt skollagen eller privata utförare ännu inte ansluts, men att det kan bli aktuellt i framtiden.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar detsamma till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Remiss angående remiss Finansdepartementet - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)
- Remiss Finansdepartementet - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)
- Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)

- G-Tjänsteskrivelse GVN 2025-04-25 Remiss angående remiss Finansdepartementet - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)
- Förslag till yttrande över Remiss angående remiss Finansdepartementet - Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2025-04-11

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025-04-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig om utredning om kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, SOU 25:20.

Utbetalningsmyndigheten, som startade 2024, har till uppgift att förebygga, upptäcka och förhindra felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Myndigheten utför granskningar och kan samköra register från olika myndigheter för att identifiera och förhindra felaktiga utbetalningar och oegentligheter såväl systematisk som grov brottslighet.

Dataanalys och granskning

Utbetalningsmyndighetens dataanalys och granskning har nyligen startat. Myndigheten analyserar bland annat inkomstuppgifter från Skatteverket och företagsuppgifter från Bolagsverket. Även personer med kopplingar till grov brottslighet går att identifiera. Vidare stödjer myndigheten de anslutna aktörernas kontroll- och uppföljningsarbete genom egen verksamhet och informationsdelning.

En kommunal anslutning leder till att analyserna kan identifiera felaktiga utbetalningar till enskilda medborgare. Exempel på sådana utbetalningar är ekonomiskt bistånd, ersättning för personlig assistans och ersättning för sjukresor. Även utbetalningar av föreningsbidrag omfattas. Dessa utbetalningar faller in under begreppen ekonomiska förmåner och ekonomiska stöd.

Analyserna kan identifiera för företag fördjupad granskning, bland annat baserat på om företagen är verksamma inom välfärdsområdet, har skatteskulder eller konkurser.

Berörda myndigheter informeras om misstanke om felaktig utbetalning för kontroll av lämnad uppgift med möjlighet att rätta felaktigheter.

Transaktionskontosystem

När ett beslut om utbetalning har fattats av en ansluten myndighet skickas det till Utbetalningsmyndigheten för verkställande. Utbetalningsmyndigheten tar således över utbetalningsansvaret. En betalningsmottagare kan i medborgargränssnittet få en överblick över genomförda och kommande offentliga utbetalningar. Det är således

fråga om en informationstjänst till medborgarna. Vidare ska ett register över bankkonton till betalningsmottagare byggas upp hos Utbetalningsmyndigheten.

Utbetalningsmyndighetens utbetalningsdel, som är en del av transaktionskontosystemet är ännu inte i drift. Driftstart planeras till 2027, för nuvarande anslutna aktörer.

Författningsförslag

Utredning om kommunal anslutning till Utbetalningsmyndigheten har initierats för att minska felaktiga utbetalningar från kommuner och regioner, då det de senaste åren har uppdragats exempel på välfärdsbrottslighet kopplat till sådana utbetalningar.

Utredningen beskriver felaktiga kommunala utbetalningar inom vissa särskilt angivna utbetalningsslag. Vidare föreslår utredningen tre alternativ för kommuners och regioners anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, varav två innebär författningsändringar.

1. Obligatorisk anslutning av kommuners och regioners utbetalningar av ekonomiska förmåner och stöd till både transaktionskonto och system för dataanalys.
2. Anslutning endast till systemet för dataanalys.
3. Obligatorisk anslutning till transaktionskonto för alla kommunala utbetalningar, inklusive till enskilda huvudmän enligt skollagen.

Författningsförslag 1 och 2 avser välfärdsutbetalningar till enskilda personer vilket inte ingår i nämndens huvudsakliga verksamhet.

Författningsförslag 3 avser nämndens verksamhet. Förslaget innebär att information om kommunala utbetalningar till enskilda huvudmän enligt skollagen och privata utförare ska registreras. Det innebär inte att Utbetalningsmyndigheten tar över utbetalningsansvaret, utan att kommuner och regioner ansluts till delar av systemet, såsom medborgargränssnittet och bankkontoregister, för att hantera informationsbehovet.

Utredningen föreslår inte ännu att utbetalningar till huvudmän enligt skollagen och privata utförare ska anslutas till Utbetalningsmyndigheten, men att detta kan bli aktuellt i framtiden. Utredarna påpekar att utbetalningar till huvudmän enligt skollagen och privata utförare enligt kommunallagen skiljer sig från utbetalningar till privatpersoner. Huvudmän och privata utförare är ofta affärsdrivande verksamheter som kan hävda att en oskälighets utbetalning är korrekt enligt avtal. Kontroll av dessa utbetalningar är mer resurskrävande och osäkrare än för privatpersoner. Ett exempel på detta är skolpengen, där kommunen är skyldig att betala för en elev på en skola med tillstånd från Skolinspektionen. Utredningen konstaterar att kontrollen för utbetalningar till affärsdrivande verksamheter är mer komplex och ställer andra krav på utbetalande aktörer, eftersom det handlar om juridiska personer och ibland stora koncerner. Det kan även finnas andra mer effektiva sätt att kontrollera vissa utbetalningar, vilket kan påverka behovet av att rapportera dem till Utbetalningsmyndigheten.

Förslag till yttrande

Utredningens förslag fokuserar främst på andra verksamheter än skolverksamhet. Yttrandet avgränsas därför till de delar som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för, vilket är utbetalningar och analys av data till enskilda huvudmän och privata utförare (fristående gymnasieskolor, folkhögskolor och upphandlad vuxenutbildning).

Nämnden bedömer att en anslutning till Utbetalningsmyndighetens där myndigheten tar över utbetalningen till enskilda huvudmän och privata utförare troligen inte minskar risken för felaktiga utbetalningar. Bedömningen är att skillnaden i kontroller mot nuvarande utbetalningssystem (via Skånes Kommuners interkommunala system) är små.

Nämnden ser möjligheter i att Utbetalningsmyndigheten kan bidra till minskade felaktiga utbetalningar genom sina analyser och granskningar samt tillgång till sekretessbelagd information. Dock understryker nämnden att många aspekter fortfarande behöver utredas före en anslutning. Vidare delar nämnden utredningens bedömning att kontroller för utbetalningar till affärsdrivande verksamheter är mer komplex och ställer andra krav på utbetalande aktörer, eftersom det handlar om juridiska personer och ibland stora koncerner. I likhet med utredningens anser nämnden att det kan finnas andra mer effektiva sätt att kontrollera vissa utbetalningar, vilket kan påverka behovet av att rapportera dem till Utbetalningsmyndigheten. Nämnden vill slutligen uppmärksamma att en anslutning till Utbetalningsmyndigheten kan innebära ökad administration vilket kommer bidra till ökade kostnader för kommuner.

Ansvariga

Elena Zukauskaitė Avdelningschef
Anneli Schwartz Förvaltningschef